КОНДИЦІЙНЕ ТРЕНУВАННЯ

Кондиційне тренування - система спеціально організованих форм м'язової діяльності , що передбачає підвищення фізичного стану до належного, тобто високого рівня

Низький
Високий
Нижче середнього
Рівні здоров’я
Вище середнього
Середній

Рівні здоров’я

- Низький — рівень резервів здоров’я та працеспроможності (ознаки передпатології). Вираженна функціональна недостатність багатьох систем організму.
- Нижче середнього — наявність декількох факторів ризику функціональної недостатності та загрози захворювання.
- Середній — наявність кількох фізіологічних систем с низькими резервними можливостями.
- Вище середнього — наявність декількох “слабких” фізіологічних систем.
- Високий — без хронічних захворювань

Різниця між спортивним та кондиційним тренуванням

СПОРТИВНЕ ТРЕНУВАННЯ

- Мета — передбачає використання фізичних навантажень для досягнення максимальних рухових результатів в обраному виді спорту
- Інтенсивність — застосовуються у великому обсязі граничні навантаження

КОНДИЦІЙНЕ ТРЕНУВАННЯ

- Мета — в цілях підвищення фізичного стану до належного рівня
- Інтенсивність — навантаження, які не перевищують функціональних можливостей організму , але досить інтенсивні , щоб викликати тренувальний ефект.

Ефективність фізичних вправ харатеризується

- Кратністю
- Тривалістю занять
- Інтенсивністю і характером використовуваних засобів
- Режимом роботи і відпочинку

Структура кондиційного тренування

- Підготовчий період
- Основний період
- Підтримуючий період

Підготовчий період

- Мета — підготуватися до навантажень основного періоду
- Завдання:
  - навчання техніці виконання вправ,
  - правилам самоконтролю і самостраховки,
  - програмування індивідуальних занять
- Тривалість — 2-4 тижнів

Основний період

- Мета — досягти високого рівня фізичного стану.
- Тривалість — залежить від вихідного рівня фізичного стану і особливостей адаптації до фізичних навантажень.

У середньому перехід в більш високий рівень фізичного стану відзначається через 2-3 місяці занять , що прийнято за тривалість одного мезоцикла.

Таких мезоціклов в основному періоді кондиційної тренування у осіб з низьким рівнем фізичного стану - 4, нижче середнього - 3, із середнім- 2, вище середнього - 1

Підтримуючий період

- Мета підтримуючого періоду - зберегти досягнутий , тобто високий рівень фізичного стану.
- Тривалість його не обмежена .

СЕНСОРНИЙ МЕТОД ОЦІНКИ ІНТЕНСИВНОСТІ НАВАНТАЖЕННЯ

Застосовуються навантаження низької інтенсивності. Особливу увагу приділяють навчанню сенсорному методу оцінки інтенсивності навантаження.

Навчання проводять в 3 етапи:

1 -й етап - при виконанні навантажень різної інтенсивності вимірюють: ЧСС та АТ, результати повідомляють займаючомуся, який запам'ятовує суб'єктивні відчуття, що виникають при таких навантаженнях.

2 -й етап - при виконанні навантажень різної інтенсивності вимірюють: ЧСС та АТ, але результати не повідомляють займаючимся. Вони повинні їх визначити на основі суб'єктивних відчуттів.

Якщо розбіжності між реальним і вгаданим пульсом більше чотирьох ударів, повторюють 1 –й етап, якщо менше, переходять до 3-го етапу.

3-й етап - навчають займаючогося відтворювати ті або інші навантаження по суб'єктивних відчуттях .

Основні правила побудови кондиційного заняття:

1) Оптимальний оздоровчий ефект досягається в тому випадку , якщо параметри занять (кратність, прямованість, обсяг, інтенсивність вправ) підібрані відповідно до рівня фізичного стану.

2) Тривалість підготовчого і основного періодів

Залежить від особливостей адаптації до фізичних навантажень :

- Терміни прояву перших ознак розвитку тренувального ефекту приймаються за тривалість одного мікроциклу занять. Зазвичай такі ознаки (уражень ЧСС у спокої і при стандартній фізичному навантаженні) виявляються через 3-5 занять , що і визначає тижневий цикл занять ;
- Терміни переходу в більш високий рівень фізичного стану приймають за тривалість одного мезоцикла . Зазвичай перехід у більш високий функціональний рівень відзначається через 2-3 місяці ;
- Терміни досягнення високого , тобто належного рівня фізичного стану, приймають за тривалість основного періоду . Для досягнення високого рівня фізичного стану людям з низьким рівнем фізичного стану потрібно 32-40 нед регулярних занять , нижче середнього - 24-32 тиж , середнього - 16-24 тиж , вище середнього - 8-12 тижнів . Перерви в заняттях ,

3 . Перехід в новий функціональний клас (вищий рівень фізичного стану) вимагає корекції параметрів занять відповідно із збільшеним рівнем фізичного стану.

4 . Для забезпечення індивідуалізації навантажень доцільно повторне тестування з метою контролю ефективності через 8-10 тижнів занять.

5 . При перервах в заняттях (більше одного місяця) навантаження даються на рівень менше. Наприклад , якщо до перерви займається тренувався за програмою середнього рівня фізичного стану , то після тривалого перерви - за програмою для займаються нижче середнього рівня фізичного стану.

6 . Тренувального ефекту супроводжується суб'єктивними і об'єктивними ознаками

Суб'єктивні ознаки:

- поліпшення сну , загального самопочуття ;
- почуття радості , бажання займатися фізичними вправами.

Об'єктивні ознаки:

- зростання рівня фізичного стану ;
- уражень ЧСС у спокої і при стандартному навантаженні ;
- збільшення подоланої дистанції за постійний час ;
- зменшення часу подолання контрольної дистанції ;
- підвищення результативності в інших педагогічних тестах

Контроль адекватності навантажень слід проводити

Завдання кондиційного тренування

- Підвищити фізичний стан за рахунок зниження факторів ризику розвитку серцево – судинних захворювань (зниження надмірної маси тіла, артеріального тиску)
- Нормалізація ліпідного обміну;
- Підвищення витривалості та інших рухових якостей, стійкості організму до несприятливих факторів зовнішнього середовища.

Різновид вправ

1. Циклічні вправи низької або помірної інтенсивності (аеробної спрямованості), тобто такі навантаження, при яких задіяно більше 2/3 м'язового масиву і які можна продовжувати протягом тривалого

До таких відносять:

- ходьба ;
- біг ;
- плавання і водні види рухової активності (аквааеробіка , аквaджоггінг) ;
- ходьба на лижах ;
- ковзани ;
- їзда на велосипеді ;
- веслування ;
- танцювальна аеробіка (хіп -хоп , салса , латина , сіті- джем та ін);
- степ- аеробіка ;
- фітнес- програми з використанням тренажерів для стимуляції серцево-судинної діяльності (спінбайк - аеробіка)

Різновид вправ

2. Використання різноманітних вправ аеробної та змішаної аеробно- анаеробної спрямованості.

До таких вправ відносять

Вправи швидкісного, силового і швидкісно – силового характеру (спортивні ігри, танці, атлетизм, бодібілдинг, роуп- скіппінг, шейпінг, аеробіка силової спрямованості та ін.)

Інтенсивність вправ

У кондиційному тренуванні використовуються вправи інтенсивністю у 40-75 % МСК при безперервному методі і 80-100% МСК - при інтервальному методі .

Оптимальні умови для стимуляції серцево- судинної та дихальної систем створюються при навантаженнях інтенсивністю 40-75 % МСК : у осіб з низьким рівнем фізичного стану - 40-50 % МСК , нижче середнього - 45-50 % МСК , середнім - 50-60 % МСК , вище середнього і високим - 60-75 % МСК.

Максимальне споживання кисню (МСК) - це така кількість кисню, яку наш організм здатний засвоїти (спожити) в одиницю часу (береться за 1 хвилину).

Відповідно і залежить максимальне споживання кисню від роботи нашої серцево судинної системи, яка доставляє цей кисень і від здатності наших м'язів цей кисень засвоювати.

Навантаження, при яких виникають ознаки неадекватності у нетренованих людей , складають 85-100 % МСК.

В якості відновлювальних навантажень (засобів активного відпочинку) використовують навантаження інтенсивністю менше 45% МСК. Пульсової режим таких навантажень розраховують за формулою:

ЧСС = 120 + N - А,

де ЧСС - частота серцевих скорочень , уд • хв - 1 ; N - інтенсивність, % МСК ;

А - вік , років.

Розробка індивідуальних програм залежить від:

- виду (або спрямованості)
- інтенсивності
- тривалості вправ
- частоти занять на тиждень, або протягом дня ;
- темпів збільшення навантаження протягом тижня або місяця